

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady dňa 25. 10. 2023

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: PGO-RPMS/2023/01116

Programová služba: TV MARKÍZA

Vysielateľ: MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.

Číslo autorizácie vysielania: AT/17

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia č. 1:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) postupom podľa § 150 zákona č. 264/2022 Z. z. preverila podnet na preverenie evidovaný pod č. PGO-RPMS/2023/01116 smerujúci voči vysielaniu programovej služby TV MARKÍZA vysielateľa MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o. a uznala podnet na preverenie v časti možného porušenia § 99 zákona č. 264/2022 Z. z. podľa ustanovenia § 150 ods. 13 zákona č. 264/2022 Z. z. za **neopodstatnený**.

Úloha:

Kancelária Rady informuje podávateľa podnetu na preverenie o časti výsledku preverenia podnetu.

T: 6. 11. 2023

Z: PgO

Návrh uznesenia č. 2:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) v súlade s § 150 ods. 11 zákona č. 264/2022 Z. z. **postupuje** podnet na preverenie evidovaný pod č. PGO-RPMS/2023/01116 Komisii na ochranu maloletých ako orgánu príslušnému v oblasti ochrany maloletých podľa § 108 ods. 3 zákona č. 264/2022 Z. z. a podľa § 14a zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizii ako orgánu pre oblasť ochrany maloletých pri uplatňovaní jednotného systému označovania podľa § 12 zákona č. 40/2015 Z. z. o audiovizii.

Úloha:

Kancelária Rady informuje podávateľa podnetu na preverenie o postúpení podnetu.

T: 6. 11. 2023

Z: PgO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na zasadnutie Rady pre mediálne služby dňa 25. 10. 2023

Podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2023/01116 zaevidovaný dňa 3. 8. 2023
Podávateľ: fyzická osoba
Predmet podnetu: komunikát "Nerozhoduj za mňa"
Deň a čas vysielania: 2. 8. 2023 16:44 hod.

Programová služba: TV MARKÍZA
Vysielateľ: MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o.
Číslo autorizácie: AT/17

Dátum: 18. 10. 2023

OBSAH PODNETU:

„Markíza vysiela vlastnú reklamu na Voľby 2023, kde jasne hoci nevykazuje ale jasne podporuje Progresívne Slovensko. V reklame vystupujú homosexuály aj lesbičky. Je to vysiellané aj počas popoludnia aj počas príme timu a deti sa pýtajú prečo dve tety sa hladkajú? No odpovedzte im, že Markíza uprednostňuje homosexuálov pred tradičnou rodinou. Markíza jednoznačne porušuje nejaké zákony.“

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“):

§ 71 Mediálna komerčná komunikácia

1) Mediálna komerčná komunikácia je zvuková, obrazová alebo audiovizuálna informácia, ktorá priamo alebo nepriamo propaguje tovar, služby alebo dobrú povesť osoby vykonávajúcej hospodársku činnosť a

a) je poskytovaná ako súčasť programu alebo videa vytvoreného užívateľom alebo sprevádza program alebo video vytvorené užívateľom za odplatu alebo za podobnú protihodnotu alebo na účely vlastnej propagácie alebo

b) je reklamnou programovou službou.

2) Mediálna komerčná komunikácia zahŕňa najmä

a) reklamný oznam,

b) telenákup,

c) sponzorovanie,

d) umiestňovanie produktov,

e) reklamnú programovú službu a

f) reklamnú reláciu.

§ 98 Vymedzenie iných foriem propagácie

(1) Za inú formu propagácie sa považuje

a) politická propagácia,

b) oznam propagujúci náboženstvo alebo ateizmus,

c) charitatívna výzva,

d) kampaň vo verejnom záujme,

e) informačná kampaň,

f) informácia o vlastnom programe,

g) súkromná inzercia.

2) Politická propagácia je verejné oznámenie určené na

a) podporu politickej strany, politického hnutia, člena politickej strany alebo člena politického hnutia alebo kandidáta, prípadne v ich prospech alebo neprospech pri volebnej kampani.

b) popularizáciu názvu, značky alebo hesiel politickej strany, politického hnutia alebo kandidáta.

(7) Informačná kampaň je oznam alebo súbor oznamov financovaný z verejných zdrojov alebo nepolitickým subjektom motivujúci verejnosť k občianskej angažovanosti, vyzývajúci k uplatneniu práva alebo informujúci o použití verejných prostriedkov,⁶³) najmä v súvislosti s čerpaním prostriedkov Európskej únie, očkovaním, účasťou na voľbách alebo referende.

§ 99 Obmedzenia iných foriem propagácie

Vysielanie politickej propagácie alebo oznamu propagujúceho náboženstvo alebo ateizmus sa zakazuje, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

§ 20 Všeobecné povinnosti vysielateľa

4) Vysielateľ je povinný

c) zabezpečiť, aby programy a iné zložky programovej služby vysielané v rámci volebnej kampane boli v súlade s osobitným predpisom,¹⁾

Zákon č. 181/2014 Z. z. o volebnej kampani a o zmene a doplnení zákona č. 85/2005 Z. z. o politických stranách a politických hnutiach v znení neskorších predpisov:

§ 2 ods. 2: „Volebná kampaň začína dňom uverejnenia rozhodnutia o vyhlásení volieb v Zbierke zákonov Slovenskej republiky (ďalej len „vyhlásenie volieb“) a končí 48 hodín pred dňom konania volieb.“

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Podávateľ považuje za nevhodné, že *Markíza* vysielala vlastnú reklamu na Voľby 2023, kde jasne hoci nevykazuje ale jasne podporuje *Progresívne Slovensko*. V reklame vystupujú homosexuály aj lesbičky.

Namietanú reklamu na Voľby 2023 sme zaznamenali vo vysielaní programovej služby TV MARKÍZA dňa 2. 8. 2023 o cca 16:44:46 hod. Mala trvanie 39 sekúnd a bola odvysielaná po zvukovo-obrazovom komunikáte, ktorý oddeľoval predchádzajúci reklamný blok.

Popis obsahu komunikátu „*Nerozhoduj za mňa*“ (pozri prepis str. 6, 7).

Podľa podávateľa ide o *vlastnú reklamu na Voľby 2023, ktorá jasne podporuje Progresívne Slovensko*. Na základe obsahu uvedeného podnetu je nevyhnutné posúdiť, či v prípade namietaného reklamného oznamu nejde o politickú propagáciu. Podľa ustanovenia § 99 toho istého zákona je vysielanie politickej propagácie zakázané, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Pod osobitným predpisom v súvislosti s voľbami v Slovenskej republike rozumie zákon č. 181/2014 Z. z. o volebnej kampani a o zmene a doplnení zákona č. 85/2005 Z. z. o politických stranách a politických hnutiach v znení neskorších predpisov, ktorý upravuje volebnú kampaň.

Podľa § 2 ods. 2 zákona o volebnej kampani sa volebná kampaň začala dňom uverejnenia rozhodnutia o vyhlásení volieb v Zbierke zákonov Slovenskej republiky a končí sa 48 hodín pred dňom konania volieb. V zmysle uvedeného sa volebná kampaň pred voľbami do NR SR začala dňa 9. 6. 2023 a skončila dňa 27. 9. 2023. V čase odvysielania posudzovaného oznamu teda prebiehala volebná kampaň pred septembrovými voľbami do NR SR.

Politická propagácia je podľa § 98 ods. 2 zákona č. 264/2022 Z. z. definovaná ako: „...verejné oznámenie určené na

- a) podporu politickej strany, politického hnutia, člena politickej strany alebo člena politického hnutia alebo kandidáta, prípadne v ich prospech alebo neprospech pri volebnej kampani,
 - b) popularizáciu názvu, značky alebo hesiel politickej strany, politického hnutia alebo kandidáta.“
- Ustanovenie § 98 ods. 2 písm. a) zákona č. 264/2022 Z. z. Rada vo svojej rozhodovacej praxi aplikuje na vysielanie počas volebnej kampane. Je zrejmé, že v čase odvysielania namietaného reklamného oznamu dňa 2. 8. 2023 volebná kampaň v SR prebiehala, preto sme obsah posudzovali v zmysle tohto ustanovenia.

Prezentovaný slogan „*Nerozhoduj za mňa*“ je súčasťou kampane TV MARKÍZA a portálu Refresher, ktorá motivuje mladých ľudí, aby sa zúčastnili septembrových parlamentných volieb. Tvármi kampane sa stali mladí herci zo seriálového hitu *Pán profesor* a zacielili najmä na prvo a druholičov vo veku 18 až 25 rokov. V hlavnej úlohe sa predstavil spevák *The Curly Simon*, ktorý je sklamaný a nebaví ho žiť v krajine, kde nič nefunguje. Text piesne znejúcej v pozadí predmetného komunikátu hádže do volebnej urny. Ide o gesto, ktorým vyjadruje, že už si viac neželá, aby zaňho rozhodoval niekto iný. Pre túto kampaň zložil samotný spevák aj hudbu. Hudobný klip z kampane vyzýva predovšetkým mladých ľudí, aby išli voliť a ľudia spoločne by vytvorili krajinu, v ktorej sa môžeme cítiť bezpečne. Aj napriek tomu, že *Slovensko za posledné roky sužuje nenávisť a polarizácia*.¹

¹ zdroj: https://tvnoviny.sk/domace/clanok/851073-vo-volbach-ide-o-nasu-buducnost-mladi-herci-sa-spojili-pre-svoju-generaciju-maju-odkaz?campaignsrc=tn_clipboard

V odvysielanom komunikáte sme nezaznamenali v súvislosti s ust. § 98 ods. 2 písm. a) zákona č. 264/2022 Z. z. vo zvukovej ani v obrazovej zložke žiadne *oznámenie na podporu politickej strany, politického hnutia, člena politickej strany alebo člena politického hnutia alebo kandidáta, prípadne v ich prospech alebo neprospech pri volebnej kampani.*

Ustanovenie § 98 ods. 2 písm. b) hovorí o verejnom oznámení určenom na popularizáciu názvu alebo hesiel politickej strany alebo kandidáta, žiadnym spôsobom však nezakazuje propagáciu volebného práva, volieb ako takých alebo apelovanie na ľudí, aby sa zúčastnili volieb. V predmetnom komunikáte sa nespomína názov strany Progresívne Slovensko, ani žiadnej inej politickej strany. Svojím obsahom ho ani nemožno vnímať ako propagáciu niektorej z politických strán. Komunikát slúži ako podporná kampaň na účasť vo voľbách 2023, ako výzva predovšetkým pre mladých ľudí, aby išli voliť.

Vo zvukovej zložke odznelo nasledovné:

Študent začne spievať a popritom píše text piesne na papier pred seba: „*Nebaví ma krajina, kde sa nič nedá, kde to, čo bude zajtra, nadiktuje bieda, kde sa dvaja môžu ľúbiť, no nie úplne každý, kde hráme sa na to, že čo sa vonku deje, neovplyvní navždy nás, nemôžeš to ignorovať, nenechaj za seba rozhodovať...*“

Na záver **študentský hlas** komentuje: „*Tridsiateho septembra sa treba rozhodnúť.*“

V obrazovej zložke sme zaznamenali text:

“NEROZHODUJ
ZA MŇA“.

Na základe uvedeného sa domnievame, že odvysielaný komunikát nenapĺňa definíciu politickej propagácie podľa ustanovenia § 98 ods. 2 písm. a) zákona č. 264/2022 Z. z. a **odvysielaním posudzovaného komunikátu preto nedošlo k porušeniu § 99 zákona č. 264/2022 Z. z.**

Na základe obsahu a formy odvysielaného komunikátu sme toho názoru, že ho možno klasifikovať ako inú formu propagácie, konkrétne informačnú kampaň podľa § 98 ods. 1 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z.

Informačnú kampaň definuje § 98 ods. 7 zákona č. 264/2022 Z. z. ako „*oznam alebo súbor oznamov financovaný z verejných zdrojov alebo nepolitickým subjektom motivujúci verejnosť k občianskej angažovanosti, vyzývajúci k uplatneniu práva alebo informujúci o použití verejných prostriedkov,63) najmä v súvislosti s čerpaním prostriedkov Európskej únie, očkovaním, účasťou na voľbách alebo referende.*“

Predmetný komunikát vo všeobecnosti vyzýva mladých ľudí aby išli voliť, žiadnym spôsobom nepropaguje, ani nepodporuje žiadnu politickú stranu. Odvysielanie informačnej kampane na podporu účasti vo voľbách zákon nezakazuje.

* * *

ZÁVER:

Na základe uvedených skutočností sa domnievame, že vysielateľ MARKÍZA – SLOVAKIA, spol. s r.o. odvysielaním komunikátu „*Nerozhoduj za mňa*“ dňa 2. 8. 2023 **neporušil ustanovenie § 99 zákona č. 264/2022 Z. z.** Podnet na preverenie navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnený**.

Zároveň konštatujeme, že v časti podania týkajúcej sa ochrany maloletých, t. j. posúdenie vhodnosti/nehodnosti zaradenia namietaného komunikátu do vysielania, navrhujeme v zmysle § 150 ods. 11 zákona č. 264/2022 Z. z., podľa ktorého, cit.: „*Regulátor podnet na preverenie odloží alebo postúpi, inak podnet na preverenie vybaví postupom podľa odseku 12 alebo 13. O odložení alebo postúpení regulátor upovedomí podávateľa podnetu na preverenie,*“ **postúpiť podnet č. PGO-RPMS/2023/01116 Komisii na ochranu maloletých.**

Prepis/popis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2023/01116)

Monitorované vysielanie: komunikát „Nerozhoduj za mňa“

Deň vysielania: 2. 8. 2023

Čas vysielania: 16:44:46 hod.

Vysielanie bolo monitorované zo záznamu Rady

časový kód je uvádzaný cca:

16:34:51 začiatok záznamu

prebiehajúci program *Rodinné prípady* ¹²

16:37:27 sponzorský odkaz Karpal akut forte

16:37:37 zvukovo-obrazový komunikát

16:37:42 reklamný blok

16:44:42 zvukovo-obrazový komunikát

16:44:46 komunikát „Nerozhoduj za mňa“ (dĺžka trvania cca 00:00:39)

Študent snímaný zozadu kráča po chodbe školy. V pozadí počuť vravu a smiech mladých ľudí. Vojde do triedy, v ktorej sedia študenti a každý z nich má pred sebou hárok papiera. Prejde popred katedru, za ktorou sedí učiteľ a sadne si do lavice vedľa študentky. Na tabuli je napísaný text „Slovensko dnes“. Študent si podprie rukou hlavu a pozerá sa pred seba. Záber na učiteľa zozadu, ako ťuká perom do stola. Gestom vyzývajúcej ruky ukáže smerom ku študentom.

Študent začne spievať a popritom písať text piesne na papier pred seba: „Nebaví ma krajina, kde sa nič nedá, kde to, čo bude zajtra, nadiktuje bieda, kde sa dvaja môžu ľúbiť, no nie úplne každý, kde hráme sa na to, že čo sa vonku deje, neovplyvní navždy nás, nemôžeš to ignorovať, nenechaj za seba rozhodovať...“

Prestrih. Jeden chalan dribluje s loptou, druhý za ním uteká a tretí sedí na zemi a dotýka sa rukami odtrhnutej špičky na svojej teniske. Detailnejší záber na odtrhnutú špičku, z ktorej vyčnieva ponožka.

Prestrih. Kamera sa približuje k dvom dievčatám stojacim oproti sebe v knižnici. Pozerajú sa na seba. Jedna je opretá o policu s knihami. Druhá stojí oproti nej s rukami vo vreckách. Dievča opreté o policu s knihami pohladí oproti stojace dievča po tvári a zastrčí jej vlasy za ucho. Záber, ako sa popritom na ňu usmieva.

Prestrih. Školské šatňové skrinky. Zboku záber na dievča, ako má ruku v hornej časti skrinky. Kamera sa približuje k blondínke, ktorá sedí na lavici pred skrinkami s mobilom v ruke. Detailnejší záber, ako blondínka pozerá do mobilu. V pozadí hrajú dvaja chalani stolný futbal. Záber na displej mobilu, na ktorom je zobrazený oheň a dym.

Prestrih. Študent vstane z lavice a ide k volebnej urne, na ktorej je na bielom papieri vytlačený text čiernou farbou „VOĽBY 2023“. Hodí prepolený hárok papiera do urny. Za ním ide ďalší študent s hárkom v ruke.

Prestrih. V strede ihriska s basketbalovými košmi stojí študent, vedľa ktorého stoja ďalší študenti a po oboch stranách sedia študentky na laviciach. Študent si prekríži ruky. Na obrazovke sfarbenej domodra sa objaví text:

“NEROZHODUJ

ZA MŇA“

Predpona NE- je napísaná bledomodrými písmenami, väčšou veľkosťou aj typovo iného písma a pohybuje sa pred textom ROZHODUJ ZA MŇA, ktorý je napísaný bielymi písmenami.

Študentský hlas komentuje: „Tridsiateho septembra sa treba rozhodnúť.“

Na väčšej polovici namodro sfarbenej obrazovky sa objaví dátum v bielej farbe 30. 09. a text VOĽBY 2023, medzi ktorými je dlhá súvislá čiara.

Pod tým je zobrazený text:

“NEROZHODUJ
ZA MŇA“

Predpona NE- napísaná bledomodrými písmenami stojí pred textom ROZHODUJ ZA MŇA napísaný bielymi písmenami.

Na druhej, menšej polovici načierno sfarbenej obrazovky, sa zobrazí text napísaný bielymi písmenami:

 tvnoviny.sk

tvnoviny.sk

16:45:26 zvukovo-obrazový komunikát, upútavkový blok, zvukovo-obrazový komunikát, sponzorský odkaz mentholka

16:47:45 pokračovanie programu *Rodinné prípady* ¹²

16:49:59 koniec záznamu